

Täysistunto

Keskiviikko 15.11.2023 klo 14.00—17.23

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2023 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 4/2023 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 4/2023 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.10 **Jouni Ovaska kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Väylämaksun taso ja vuosittain tavoiteltu väylämaksutulo on alun perin mitoitettu valtion talousarviosta katettavien rannikon väylänpidon, jäänmurron, meriliikenteen ohjauksen ja merenmittauksen menojen mukaan. Valiokunta pitää väylämaksujärjestelmää erittäin tärkeänä suomalaisen merenkulun toimivuuden näkökulmasta. Väylämaksu on kannettu puolitettuna vuosina 2015—2023. Esityksen mukaan puolituksen voimassaoloa jatkettaisiin vielä vuosille 24—27. Esitys liittyy valtion vuoden 24 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään 31. joulukuuta, jolloin muutettavan muutoslain voimassaolo päättyy.

Valiokunta pitää tärkeänä, että väylämaksujärjestelmään kuuluu määrättyjä huojennuksia koskevia sääntöjä, kuten käyntikertakohtainen enimmäismäärä ja kalenterivuoden aikaisten maksukertojen enimmäismäärä. Matkustaja-alus maksaa täten väylämaksun enintään 30 kertaa ja lastialus enintään kymmenen kertaa kalenterivuoden aikana. On tärkeää, että väylämaksut eivät liikaa rasita säännöllisesti tai usein määrättyä väylää käyttäviä aluksia.

Saadun selvityksen mukaan väylämaksuja alennettiin enemmän hyvien jääluokkien lastialuksille ja vähemmän matkustaja-aluksille, heikon jääluokan aluksille tai jääluokkaa vailla oleville aluksille. Valiokunta pitää huoltovarmuuden turvaamisen vuoksi tärkeänä, että korkeamman jääluokan alusten korkeammat rakentamis-, polttoaine ja muut käyttökustannukset hyvitetään pienempien väylämaksujen kautta. Tämä on erityisen tärkeää suomalaisen merenkulun, varustamoiden investointien ja Suomen huoltovarmuuden kannalta.

Valiokunnassa esitettiin myös väylämaksujärjestelmää kyseenalaistavia näkökohtia ja katsottiin, että tulisi arvioida, onko järjestelmä kaikilta osin optimaalinen. Asiantuntija-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

kuulemisessa esitettiin myös jäänmurtajakaluston kokonaisvaltaisen uudistamisen investointiohjelman rahoittamista väylämaksujärjestelmään tukeutumatta.

Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 51/23 sisältyvän lakiehdotuksen. Mietintöön liittyy vastalause.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset valiokunnan puheenjohtajalle esittelystä. — Sitten edustaja Viitala.

16.13 Juha Viitala sd: Arvoisa rouva puhemies! Suomi on entistä riippuvaisempi meriliikenteen sujuvuudesta. Geopoliittisesta tilanteesta johtuen Suomen tuonnista ja viennistä tapahtuu tällä hetkellä noin 95 prosenttia meriteitse. Eli Suomi elää pienenä maana Euroopan laidalla viennistä. Vientiteollisuus on tämän maan kivijalka, joten vientiteollisuuden kilpailukyvyistä on syytä pitää huolta. Meriliikenteen toimintamahdollisuudet tulee turvata myös huoltovarmuuden näkökannasta.

Esityksen mukaan väylämaksujen puolituksen voimassaoloa jatkettaisiin vielä vuosille 2024—2027. Liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään nostanut esille tärkeitä asioita, jotka puoltavat väylämaksujen puolituksen jatkoa vuodelle 27 asti.

Hallitusohjelmassa esitetään väylämaksun puolituksen muuttamista pysyväksi Suomen vientiteollisuuden kilpailukyvyistä huolehtimiseksi. Tämä toisi merenkulkuun ennustettavuutta, joka on tärkeää myös tulevien investointien saamisen helpottamiseksi Suomeen. Investoinneilla on suora yhteys positiivisesti maamme työllisyyteen. Väylämaksut eivät saa rasittaa liikaa säännöllisesti väyliä käyttäviä aluksia. Väylämaksun korotus heikentäisi Suomen kansainvälistä kilpailukykyä.

Itämerellä olosuhteet ovat talvisin haastavia. Korkeamman jääluokan aluksille tulee erilaisia käyttökustannuksia olosuhteiden pakosta. Näitä on hyvä kompensoida väylämaksujen puolittamisen jatkamisella. Pitkäkestoinen väylämaksuratkaisu parantaa merkittävästi varustamoiden näkymää etenkin monivuotisten kuljetussopimusten laatimisessa. Tämä tuo osaltaan suunnitelmallisuutta ja varmuutta meriliikenteen kehittämiseen. Väylämaksujen puolittaminen on vientiteollisuuden merkittävyyden vuoksi koko Suomen etu.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Piisinen.

16.15 Jorma Piisinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomen ulkomaankaupan kokonaiskuljetusmäärän arvo oli viime vuonna yhteensä reilut 174 miljardia euroa, ja siitä pääosa kulki meriteitse. Painoyksiköissä laskettuna meriteitse kulki 87,5 miljoonaa tonnia, pitäen sisällään peräti 92,4 prosenttia koko ulkomaankauppamme tonneista. Väylämaksuhinnasto on puolitettu väliaikaisten lakien nojalla vuoden 2015 alusta alkaen. Nykyisen kaksivuotisen väliaikaisen lain voimassaolo päättyy kuluvan vuoden lopussa, ja ilman toimenpiteitä väylämaksua alettaisiin kantaa ensi vuoden alusta aiemmin voimassa olleen väylämaksuhinnaston mukaisesti.

Nyt lähetekeskustelussa olevan väylämaksun puolituksen jatkamisen ja lopulta pysyväksi muuttamisen tavoitteena on tuoreen hallitusohjelman mukaisesti huolehtia vientiteollisuutemme kilpailukyvyistä. Toimenpide toteutetaan kiireellisen valmisteluajataulun vuoksi ensin nykyisen väylämaksun väliaikaista puolitusta koskevan lain voimassaolon jatkamisella neljällä vuodella, ja välittömästi käynnistyvässä toisessa säädöshankkeessa valmistellaan väylämaksun pysyvä puolitus hallituskauden aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

Väylämaksu vaikuttaa Suomen ulkomaankaupan kuljetuskustannuksiin alusliikenteessä, ja siten väylämaksun tasolla on merkitystä Suomen kansainväliselle kilpailukyvyille. Maksutuloilla kompensoidaan osin väylien hoidon, väyläinvestointien, jäänmurron, meriliikenteen ohjauksen ja merenmittauksen kuluja. Kerättävillä väylämaksuilla katetaan myös merenkulun palveluista valtiolle aiheutuvia menoja.

Tämä hallituksen esitys on käynyt melko laajan lausuntokierroksen, eikä vastustavia lausuntoja annettu lainkaan. Työ- ja elinkeinoministeriö totesi omassa lausunnossaan muun muassa paitsi väylämaksujen puolittamisen jatkamisen vaikuttavan osaltaan teollisuuden kustannuskilpailukykyyn myös Suomen maantieteellisestä sijainnista johtuen välttämättömien merikuljetusten turvaamisen olevan huoltovarmuuden näkökulmasta olennaista, koska Suomi on erityisen riippuvainen meriliikenteestä. Ylipäätään lausunnoissa pidetään tärkeänä, ettei nykyisessä laissa oleva väylämaksun korotus toteudu vuoden 24 alussa vaan maksu vakiinnutetaan puolitetulle tasolle. Merenkulun kustannukset tulevat joka tapauksessa nousemaan lähivuosina merkittävästi muun muassa ilmastotoimien seurauksena, ja se tulee, ikävä kyllä, heikentämään merkittävästi suomalaisen vientiteollisuuden kilpailukykyä.

Arvoisa puhemies! Kun liikenne- ja viestintävaliokuntakin toteaa päätösehdotukseensa, että eduskunta hyväksyy tähän hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana, on valiokunnan kantaan helppo yhtyä ja kannattaa sitä edellä mainituin perustein. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eerola.

16.19 **Juho Eerola ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta, eli tämä HE 51, on yksi niistä monista hallituksen hyvistä esityksistä, joista itse olen oikein erityisen tyytyväinen ja hyvilläni. Tämän samaisen asian puolesta olen hyvilläni jo silloin, kun edellinen hallitus tämän väylämaksujen puolittamisen toteutti, silloin tosin väliaikaisena, nyt tätä väliaikaisuutta vähän niin kuin jatketaan, ja tavoitteena on, että myöhemmin tulee pysyväksi tämä puolittaminen.

Itse tosin voisin nyt leikkisästi sanoa, että en halua tästä puolittamisesta mitään pysyvää ratkaisua — vaan oikean ja lopullisen ratkaisun tulisi olla se, että näistä väylämaksuista satamien osalta luovuttaisiin ihan kokonaan. Nimittäin suurimmassa osassa maailman maita ja niiden satamia näitä tällaisia väylämaksuja ei ole ollenkaan, ne puuttuvat kokonaan, ja Suomi antaa tämän takia kohtuutonta kilpailuetua näille ulkomaisille satamille. Näin ei tulisi mielestäni olla, etenkin kun tiedämme, ja näistä aiemmista puheista kuultiin, että Suomi on saari ja Suomi elää viennin ja tuonnin varassa. Kaikki paitsi purjehdus on turhaa, sen tiesi jo Lasse Mårtensonkin aikanaan. Eli toivoisin, että jossain vaiheessa poistettaisiin kokonaan nämä satamien väylämaksut. Oltaisiin samalla viivalla sitten muitten maitten satamien kanssa.

No, omalla kotiseudullani on Hamina-Kotkan satama. Se on ylivoimaisesti suurin Suomen vientisatama, ainakin ollut aikaisemmin, perinteisesti. Vielä viime vuonna ja tämän vuoden alussa... kuultiin, että yli 90 prosenttia meidän viennistä menee satamien kautta ja kokonaan meidän viennistä neljäsosa, yli 25 prosenttia, on kulkenut Hamina-Kotkan sataman kautta. No nyt kun Venäjälle on annettu näitä pakotteita ja sitten he ovat vastavuoroisesti lahjoittaneet meille näitä vastapakotteita ja kun kaikki muutkin planeettojen asennot

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

ovat olleet meidän vastaisesti, niin tämä satamien väylämaksun puolittaminen on sellainen pieni valonpilkahdus meidänkin kurjalle kotiseudulle. Ja toivon tosiaan, että siitä myöhemmin saadaan pysyvä, ja kaikkein suurin toivo olisi, että nämä väylämaksut poistuisivat kokonaan.

Luin tämän valiokunnan, liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön, joka oli oikein hyvä ja asiallinen mietintö. Huomasin kuitenkin, että vihreät oli tehnyt särön tähän lähes yksimielisyyteen, mikä valiokunnalla oli. [Petri Hurun välihuuto] — Heitä ei kiinnosta kilpailukyky. — No, he tekivät oman ratkaisunsa, enkä puutu siihen sen enempää, mutta ihmettelen tosiaan, ja tätä heidän tekemää ratkaisuaan laajasti ottaen maamme satamakaupungeissa ei kyllä ymmärretä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki.

16.23 Anne Rintamäki ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomen vesialueilla kauppamerenkulkua harjoittavasta aluksesta suoritetaan valtiolle väylämaksua, kun alus saapuu suomalaiseseen satamaan ulkomailta tai alus siirtyy suomalaisesta satamasta toiseen suomalaiseen satamaan. Käsittelemme nyt siis hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta — olipa vaikea lause.

Vastalauseen valiokunnan mietintöön on tehnyt vain yksi vihreä kansanedustaja. Vastalauseetta perustellaan sillä, ettei väylämaksun puolitus käytännössä vaikuttaisi logistiikkakustannuksiin tai kansalliseen kilpailukykyyn kuin marginaalisesti ja se maksaisi valtiolle 35 miljoonaa euroa vuodessa. Vastalause penää kaikkien yritystukien kriittistä tarkastelua ja alleviivaa nimenomaan haitallisia ympäristövaikutuksia. Siinä myös ehdotetaan, että väylämaksujen puolittamisesta tulisi luopua asteittain seuraavien vuosien aikana. Tässä kohdin on pakko kysyä, kun vihreätkin ovat omalta osaltaan huolestuneita valtion paineista menoista, onko tämä tosiaan teidän mielestänne hyvä paikka lähteä leikkaamaan. Harmi, ettei vastalauseen tekijä ole täällä paikalla. Suomihan on jo valmiiksi Euroopassa pussinperällä kaukana Pohjolassa. Meillä on siis jo valmiiksi Suomen kilpailukykyyn negatiivisesti vaikuttava sijainti, johon emme voi itse vaikuttaa mitenkään.

Arvoisa rouva puhemies! Meidän ei kannata missään nimessä vaikeuttaa kaupankäyntiä entisestään. Ympäristövaikutusten ja päästövähennystavoitteidenkin kanssa pitää olla joku järki päässä. Tällainen vihreiden näkökulma on ristiriidassa perussuomalaisten linjan ja koko Orpon hallituksen hallitusohjelman kanssa, emmekä kannata ehdotusta. Päinvastoin hallitusohjelman mukaisesti väylämaksun puolittaminen on tarkoitus muuttaa pysyvästi.

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranteen mukaan tällä olisi merkittävä vaikutus Suomen vientiteollisuuden kilpailukykyille. Se vaikuttaa hillitsevästi kauppamerenkulun kustannuksiin ja parantaa väylämaksuun liittyvää ennakoitavuutta. Hallituksen esitys väylämaksun puolittamisen muuttamisesta pysyväksi käytännöksi tulee eduskunnan käsiteltäväksi myöhemmin, ja nykyisen esityksen tarkoituksena on, että puolitus jatkuu katkeamatta siihen saakka, kunnes tämä laki tulee voimaan. Ja se on hyvä näin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Löfström, poissa. Edustaja Kaunisto, poissa. — Edustaja Laakso.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

16.26 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä väylämaksujen puolitus on todellakin todella tärkeä asia siinä mielessä, kun ajatellaan Suomen kilpailukykyä. Niin kuin tässä ansiokkaasti on useampaan kertaan tullut puhetta, me ollaan saarella tai pussinperällä, ja siitä me ei oikeasti päästä mihinkään. Tästä väliaikaisesti vuodesta 15 asti, jo lähes 10 vuotta, puolitetusta väylämaksusta nyt ruvetaan tekemään pikkuhiljaa niin sanotusti vakiuista toimenpidettä, mikä on äärettömän järkevää, koska on määrättyllä lailla vähän hölmöäkin koko ajan tehdä jatkuvalla syötöllä puolitusta puolituksen perään, kun me voidaan yhtä hyvin tehdä se kerralla kuntoon.

Onkin vähän ihmeellistä, että yritystukipopulismien varjolla vihreät lähtevät tekemään tästä vastalauseita, kun kuitenkin edellisessä hallituksessa he itse ovat tämän vastaavan asian hyväksyneet. Ja meidän kilpailukyky ei todellakaan ole tässä sotien syttymisen tai vastaavan takia parantunut, niin että on käsittämätön takinkääntö tietyltä puolueelta tässä kohtaa se, että itse ensin tehdään tällainen ja ollaan sen puolesta valmiita tekemään lakimuutoksia. Ja silloin viime kaudella saatiin vielä koko eduskunta tämän asian taakse siinä mielessä, että se puolitus, ne vastalauseet, mitä viime kaudella oli, olivat tosiaankin vain sitä, että oltaisiin haluttu kokonaan se väylämaksu poistaa. Tämä on äärettömän hienosti vielä kuitenkin otettu huomioon niin, että ne alukset, joilla on parempi jääkyky elikkä jotka pystyvät menemään paremmin jäissä, ja ne, mitkä käyvät useammin Suomen satamissa, saavat sitten tästä hyvitystä väylämaksujen osalta. Eli missään nimessä tällä ei ole mitään muuta kuin parantavia vaikutuksia Suomen kilpailukykyyn. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Aittakumpu.

16.28 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Väylämaksussa tosiaan on kyse siitä, että Suomen vesialueilla kauppamerenkulkua harjoittavasta aluksesta suoritetaan valtiolle väylämaksua, kun alus saapuu suomalaisen satamaan ulkomailta tai kun alus siirtyy suomalaisesta satamasta toiseen suomalaiseen satamaan. Hallitusta on syytä kiittää tästä hyvästä esityksestä, josta nyt keskustelemme. Väylämaksuja tosiaan on puolitettu vuodesta 2015 alkaen, ja nyt puolittamista jatketaan tämän esityksen myötä vuoteen 2027 asti. Erityisenä perusteena tälle puolittamiselle on ollut ja on edelleen elinkeinojen kustannusten keventäminen Suomen kansainvälisen kilpailukykyyn hyväksi. Tässä keskustelussa on tullut jo hyviä huomioita siitä, miten tärkeää nimenomaan kilpailukykyyn parantaminen Suomen taloudelle on tässä tilanteessa. Kun Suomen taloutta tasapainotetaan, niin keskustaa näkeekin erityisen tärkeänä sen, että haetaan uutta kasvua. Mitä enemmän me saamme maahan uutta kasvua, mitä paremmin yrityksillä menee, mitä enemmän ihmisillä on töitä, sitä vähemmän me joudutaan miettimään vaikeita menoleikkauksia. Suomen kilpailukykyyn tulee olla kunnossa.

Hallitusohjelmassa tosiaan on sovittu näitten väylämaksujen puolittamisen muuttaminen pysyväksi. Noissa lausuntokierroksen palautteissa esimerkiksi Metsäteollisuus kannattaa väylämaksujen puolittamista ja osaltaan myös kannustaa hallitusta toteuttamaan tämän muuttamisen pysyväksi. Itse näen erityisen tärkeänä sen, että yritysten toimintaympäristö on mahdollisimman vakaata ja ennustettavaa. Siksi myöskin tällainen pysyväksi muuttaminen olisi erityisen kannatettavaa, niin ettei tällä tavalla patkissa tätä tehtäisi, niin kuin nyt vuodesta 2015 alkaen on tehty. On huomattava, että meriliikenne on äärimmäisen keskeinen osa koko Suomen huoltovarmuutta. Meriliikenteen on oltava sujuvaa. Valtaosa, lähes kaikki, Suomen tuonnista ja viennistä lähtee ja kulkee meriväyliä pitkin. Me olemme

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

hyvin riippuvaisia meriliikenteestä, sen täytyy toimia, ja toimintaympäristön pitää tosiaan olla mahdollisimman vakaa ja ennustettava. Tämä hallituksen esitys on hyvin kannatettava.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

16.30 Hannu Hoskonen keski: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys väylämaksujen puolittamisesta on erinomaisen hyvä ja varmasti kannatettava. Kiitoksia liikenne- ja viestintävaliokunnalle erinomaisesta mietinnöstä ja ansiokkaasta työstä. Tämä oli isänmaallinen teko, kun saadaan näitä väylämaksuja alennettua ja nimenomaan niin, että se pienentää suomalaisten kustannusrasitusta. Joka ainoa euro, minkä me esimerkiksi tavaroiden vientiin tai tavaroiden tuontiin sijoitamme lisää rahaa, näkyy myös valmiin tuotteen hinnassa. Ei pidä kuvitella, että kahvikuppi halpenee, jos väylämaksut nousevat, sen hintahan nousee.

Olin juuri viime viikolla eräessä tilaisuudessa, jossa vientiteollisuuden edustaja luennoi ansiokkaasti. 95 prosenttia Suomen vientiteollisuuden viennistä menee laivoilla tästä maasta ulos, ja 97,5 prosenttia tuonnista tulee laivoilla. Elikkä pienet poikkeukset, ja veikkaan, että ne tulevat varmaan siitä, että jonkun verran viedään länsirajan yli rekalla tavaraa. Itään päinhän meillä ei nyt kulje mitään, mutta varmaan rekkakuljetuksena ja lentorahdina menee jonkun verran joitakin kalliimman tason tuotteita. 95 ja 97 prosenttia ovat ne luvut, ne kannattaa muistaa.

Se, mikä minussa herätti suurta ihmetystä, on, kun katsoo tämän erinomaisen mietinnön vastalauseen, jonka vihreiden kansanedustaja Atte Harjanne on tehnyt. Luen tästä nyt yhden kappaleen, niin se aukeaa paremmin, arvoisa puhemies: ”Suomen haastavassa julkisen talouden tilanteessa kaikkia yritystukia tulisi arvioida erittäin kriittisesti niiden kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden osalta, ja aivan erityisesti silloin, kun niillä on haitallisia ympäristövaikutuksia.”

Tämän kyseisen vastalauseen on allekirjoittanut vihreiden ryhmän puheenjohtaja Atte Harjanne, edustaja Atte Harjanne, joka on erittäin huolissaan näköjään ympäristöstä. Tämä on kaikkein suurin puhallus, mitä minä viimeiseen kolmeen neljään vuoteen olen tässä talossa nähnyt. Atte Harjanne johtaa sellaista yhtiötä kuin Helen. Helen on osa Helsingin Energiaa eli Heleniä, ja hän hallituksen puheenjohtajana tuo Suomeen valtavan määrän Italiasta jätettä laivoilla, pilaa helsinkiläisten hengitysilman tuomalla tänne valtavan määrän jätettä. Onko muuten kukaan Vihreän liiton edustaja tutkinut, mitä moskaa sieltä Suomeen ajetaan? [Juho Eerola: Ei ole vihreitä salissa, ei kiinnosta!] — Ymmärrän kyllä vallan hyvin, että vihreiden Atte Harjanne ei ole täällä, hän saa varmaan melko mojavon hallituksen puheenjohtajan korvauksen Helsingin Energialta, kun malttaa tällaisia papereita allekirjoittaa täällä eduskunnassa. — Ainakin toivoisin, että hieman perehtyisi asiaan, koska se jätteen polttaminen Suomessa pilaa helsinkiläisten hengitysilman. Sitähän me täälläkin tällä hetkellä teemme, vedämme keuhkoihimme niitä jätteitä, mitä Helen ja Atte Harjanteen johtama hallitus tänne ajattavat laivoilla. Eipä niistä lasketa päästöjä, ja ne laivat ovat aivan varmasti sitä kaikkein huonointa ja heikointa laatua, jotka todennäköisesti polttavat vielä raskasta polttoöljyä, jossa on älyttömästi rikkiä. Nykyiset rikkipesurit kun laivoihin asetetaan, niin te varmasti tiedätte, arvoisat edustajakollegat, minne se rikki joutuu. No, se huuhdellaan lyhentämättömänä suoraan mereen. Ne pesurit pestään vedellä, ja ne moskat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2023 vp

menevät suoraan Itämereen, mitä sieltä tulee. Atte Harjanne täällä sitten hurskastelee tällaisella vastalauseella. Kyllä on aikoihin eletty.

Olin äsken tuossa Plan Internationalin nuorten tapaamisessa. Ei mitään tietoa ole näillä nuorilla, miten heidän hengitysilmansa pilataan. [Petri Huru: Juuri näin!] Miksi näin? Minulla on tähän varma selitys, joka myös pitää paikkansa. Kyllä Yleisradio ja Helsingin Sanomat ovat antaneet vihreille täydellisen koskemattomuussuojan. He saavat tehdä näköjään ihan mitä vaan, pilata vaikka helsinkiläisten ilmaa, yhtään uutista en ole... Jos minä Ilomantsissa valtuuston puheenjohtajana tekisin tuommoisen ympäristöteon, olisin varmasti TV1:n pääuutislähetyksessä sankari monta viikkoa, että tällaista törkyä Ilomantsissa tehdään. Mutta eipä näy edustaja Harjanteen naamaa Helsingin Energian puheenjohtajana siitä, miten hän oikeasti pilaa helsinkiläisten hengitysilman. Me kaikki sitä täällä hengitämme parhaillamme keuhkoihimme, ja mitä sieltä saakaan. Jos muovია poltetaan eikä palaminen ole täydellistä — niin kuin se muuten ei koskaan ole — sitten teille, arvoisat edustajakollegat, sanotaan, että se hengitysilma suodatetaan. Kyllä, mutta koskaan ei ole sataprosenttista suodatinta vielä keksitty. Sieltä tulee aina jotakin läpi. Ei ole olemassa sataprocenttista suodatinta, joku siinä aina fuskaa jostakin. Meidän hengitysilmaan voi tulla semmoisia aineita kuten dioksiinia tai muita ympäristömyrkkyjä, furaaneja, jotka ovat erittäin myrkyllisiä. Mutta näistä ei Yleisradio eikä Hesari kirjoita vahingossakaan. Odotan toki ja toivon, että meidän tutkiva journalismi, joka on erittäin hyvinvoiva toivon mukaan, tarttuu tähän asiaan ja nostaa tämän ihmisten tietoisuuteen. Eihän näin voi tehdä.

Toivon, arvoisa puhemies ja hyvät hallituspuolueiden edustajat, että tällaisia esityksiä tulee lisää, koska nyt on aidosti kysymys siitä, toimiiko meidän vientiteollisuus ja saamemeko tänne tavaraa tuotua. Tuo itänaapurin tilanne on nyt sellainen, että me saatamme joutua vaikeuksiin, elleivät vienti ja tuonti pelaa, ja kaikki tapahtuu laivoilla.

Arvoisa puhemies! Onnittelen hyvän esityksen tekijää ja mietintövaliokuntaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

16.36 **Petri Huru ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tosiaan käsittelemme väylämaksulain muuttamista. Tästä on oppositiolta tullut kiitosta hallituksen suuntaan, ja haluankin oppositiota osaltani kiittää näistä kiitoksista. Tämä esitys, kuten on kuultu, on merkittävä niin Suomen kilpailukyvyn kannalta kuin kansallisen turvallisuuden kannalta, ja tyytyväisyydellä otan vastaan kiitokset, joita opposition suunnasta annetaan. Tämä oli lähes yksimielinen, kuten kuultiin. Ainoastaan vihreät tätä vastustivat lähinnä ideologisista syistä, ja heitä ei vientimme kilpailukyky kiinnostanut tässä kohtaa tai kansallinen turvallisuus. — Kiitos. [Hannu Hoskonen: Tuonti kiinnostaa eniten, kun muovია ajetaan Helsinkiin!]

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 51/2023 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.